Comentariu literar la poezia „Colind" de Radu Gyr: Interzicerea colindelor – o schizofrenie socială

Distribuie articolul

(/#facebook) (/#telegram) (/#whatsapp) (/#x)
(https://www.addtoany.com/share#url=https%3A%2F%2Fwww.napocanews.
sociala.html&title=Comentariu%20literar%20la%20poezia%20%E2%80%9EColi

Cenzurarea obiceiurilor religioase de Crăciun reprezintă o formă de schizofrenie socială şi o restaurare a cenzurii comuniste, evocând o reîntoarcere dureroasă la perioada bolşevică din anii '50. Interzicerea frumoaselor colinde ale lui Radu Gyr de către autoritățile din Timişoara, oraşul simbol al libertății revoluției din 1989, este cu atât mai paradoxală şi antidemocratică, cu cât Gyr, poet cunoscut pentru colindele sale, a compus versuri în închisoare, reflectând atât bucuria Naşterii Domnului, cât şi suferința celor privați de libertate din cauza convingerilor lor religioase. Actualmente, Filarmonica Banatului nu are voie să-i interpreteze lucrările din motive ideologice, teziste, care derivă din confuzia dintre opera literară şi biografia poetului. În anii '70, aceste colinde au avut un ecou neaşteptat în cadrul unor serbări de Crăciun organizate la Facultatea de Teologie din Bucureşti. Fiica lui Radu Gyr, Monica, şi ginerele ei, Demostene Popa, au fost prezenți, împreună cu băiețelul lor, Radu Popa. Acesta din urmă a recitat cu curaj un colind al bunicului său, generând un moment de surprindere în rândul audienței, inclusiv al patriarhului Justinian Marina, având în vedere interdicţia care îi viza numele şi opera. În ciuda riscurilor, recitarea a fost bine primită în secret, transformându-l pe Radu Popa într-un purtător de mesaj al lui Gyr şi aducând bucurie familiei poetului. Activiştii comunişti au fost siderați, la fel ca şi criticii de astăzi fără cultură lirică, care confundă opera literară cu biografia.

Un poem interzis astăzi în cadrele de prezentare oficiale din partea autorităților şi instituțiilor, cu încălcarea Constituției, este remarcabilul „Colind" al poetului închisorilor comuniste. Poemul „Colind" de Radu Gyr este o creație profundă, originală şi emoționantă, care reflectă tema Crăciunului într-o lumină specific românească, împletind suferința umană cu dorința de mântuire şi ajutor divin a celui care-l cântă, aflat în chingile gulagului. Poemul abordează teme profunde, cum ar fi absența mângâierii în suferință şi căutarea luminii spirituale, când subiectul este prizonier în universul concentraționar şi îşi caută izbăvirea în Dumnezeu. Prezența Crăciunului devine un simbol al speranței, iluminării, dar şi al dorințelor neîmplinite ale celor care suferă, în special ale celor aflați în închisorile comuniste. Ninsoarea este comparată cu curăția sufletească, dar şi cu bătrânețea. La autohtonii precreştini, albul era funerar; poetul vedea albul ca pe un linţoliu în versurile sale.

„A venit şi-aici Crăciunul
Să ne mângâie surghiunul.
Cade alba nea
Peste viața mea.
Peste suflet ninge.
Cade alba nea
Peste viața mea
Care-aici se stinge."

Structura poetică a poemului, compusă din şase strofe cu rimă împerecheată, contribuie la un ritm melodios, facilitând astfel accesibilitatea şi memorabilitatea mesajului, cu un puternic sens de metanoia şi teologal. Poetul foloseşte imagini puternice şi simbolice, cu caracter creştin. Printre imaginile centrale se numără „albă nea", „stele" şi „lumina lui Iisus", care creează o atmosferă de tristețe, dar şi de speranță. Suferința este hieratică şi mântuitoare. Aceste imagini sugerează puritate, mângâiere şi lumină divină, oferind alinare celor în suferință. Albul e sinonim cu Lumina şi şterge întunericul. Poemul emite o atmosferă de melancolie profundă, evidențiind căutarea mângâierii şi a justiției divine. Contrastul între fericirea sărbătorii şi suferința celor privați de libertate este extrem de pregnant, îndemnând cititorul la reflecție şi nerepetare în istorie. Luminile şi stelele devin simboluri ale speranței şi dorinței de mântuire, în timp ce temnițele simbolizează suferința şi nedreptatea. Steaua care luminează căile este un simbol tradițional al naşterii lui Hristos şi al revelației divine. Suferința în Hristos este răscumpărătoare şi mântuitoare. Cei închişi se identifică cu suferințele hristice, identificându-se cu El.

„O Iisuse împărate,
Iartă greşeli şi păcate.
Vin de-nchizi uşor
Rănile ce dor,
Visul ni-l descuie.

Noi Te-om aştepta,
Căci pe crucea Ta
Stam bătuţi în cuie.”

Metaforele sunt sugestive și sinergice. „Cade albă nea peste viața mea” sugerează atât puritate, cât și tristețe. Personificarea transformă cerul în pământ simbolic, creând un refugiu interior plin de tristețe nostalgică, unde poate fi trăită adevărata libertate în Hristos. „Îngerii de sus nu aduc colinde” sugerează dezamăgirea și calamitățile trăite de cei închiși. Aliterația și armonia versurilor contribuie la muzicalitatea textului, întărind impresia de colind. Tonul poemului variază, oscilând între melancolie și așteptare, sugerând o viziune complexă asupra sufletului uman în fața suferinței jertfelnice. Ritmul este fluid, cu o alternare a versurilor, ce conferă un aer sacru textului, adecvat pentru atmosfera colindelor tradiționale de Crăciun, într-un stil popular. poetul include un portret iconic al Maicii Domnului în ”Colind”, respectând tradiția populară românească.

„Zâmbetul Tău drag
Ca o zi cu soare.
Zâmbetul Tău drag
L-aşteptăm în prag,
Noi, din închisoare.”

„Colind” de Radu Gyr este, prin urmare, o meditație profundă asupra suferinței umane, credinței și speranței de mântuire. Eliberarea sufletului vine doar prin credință jertfelnică. Stilul său poetic îmbină elemente lirice cu o profunzime tematică, ce provoacă și inspiră reflecție, oferind o viziune unică asupra Crăciunului ca simbol al renovării spirituale. Poemul nu doar că evocă imagini frumoase și emoționante, ci și rezonează cu experiența colectivă a românilor, în special a celor care au fost privați de libertate din diverse motive, fie religioase, fie politice. Prin explorarea acestor teme profunde, Gyr ne amintește de importanța compasiunii și solidarității într-o lume adesea marcată de injustiție și suferință. Nu doar că celebrează Naşterea Domnului, ci și promovează valorile umanității, demnității și ale nevoii de speranță care transcende perioada festivă. Poemul devine astfel un apel la reflecţie şi un imbold de a căuta lumina în cele mai întunecate momente ale existenţei noastre, chiar şi în condiţii de concentraționare.

„Peste fericiri apuse,
Tinde mila Ta, Iisuse.
Cei din închisori
Te aşteaptă-n zori,
Pieptul lor suspină.
Cei din închisori
Te aşteaptă-n zori
Să le-aduci lumina.”

Poetul invocă „mila Dumnezeiască” ca singura cale eliberatoare și mântuitoare din temnița comunistă. Aceasta este o cale de suferință spre mântuire. Pentru poet și frații săi închiși în temnițele comuniste, singura salvare este prin paradigma hristică, adică suferință, moarte, înviere și mântuire. Pe plan terestru, prizonierii închisorilor comuniștilor în viziunea poetului nu mai au nicio scăpare din punct de vedere teluric, ci doar prin credință, prin mântuire spre Împărăția cerească, de dincolo, la „Judecata de Apoi”. „Colindul” lui Gyr surprinde esența spirituală a Sfinților Închisorilor, care, din prizonieri politici, renasc prin jertfă în temnițe, prin credință, devenind adevărați sfinți ai Închisorilor. Astfel, „Colind” este mai mult decât un simplu poem; este o mărturie a puterii cuvântului și credinței de a transforma durerea în frumusețe divină și de a aduce un strop de speranță în viețile celor care suferă. Speranța martirilor și mucenicilor din gulagul comunist este doar pentru ”Împărăția cerurilor”, ca mijlocitoare între cei din tărâmul de azi și tărâmul de dincolo, în brațele lui Hristos. Prin stilul său poetic ultra-rafinat și prin teme universale, Radu Gyr reușește să transmită o viziune durabilă asupra Crăciunului înveșnicit, o sărbătoare a celor suferinzi din închisori, invitând cititorii să reflecteze asupra valorilor profunde ce definesc umanitatea dincolo de regimurile totalitare trecătoare. Mesajul poetului este relevant și emoționant până la lacrimi, având capacitatea de a inspira generații întregi în căutarea adevărului și a luminii în fața întunericului, a alegerii libertății pentru ieșirea din dictatură. Eliberarea vine din jertfă spre mântuire. Regenerarea spirituală propusă liric de poet în „Colind” este răscumpărătoare și mântuitoare pentru cel prins în lanțurile fizice. Colindul din închisori este calea, adevărul și viața prin Cruce. Lirica concentraționară a poetului Radu Gyr nu poate fi exclusă din istoria literaturii române.

Ionuț Țene

Fundația Culturală Sarmisegetuza - Cluj

(proprietar NapocaNews.ro)

Cont IBAN: RO85BRDE130SV27532721300

👉 Preferi să donezi rapid online?

Poți sprijini NapocaNews.ro imediat folosind PayPal:

Donate

06-12-2025

Editorial (https://www.napocanews.ro/category/editorial) Banat (https://www.napocanews.ro/tag/banat), colin (https://www.napocanews.ro/tag/colin), comentariu (https://www.napocanews.ro/tag/comentariu), filarmonica (https://www.napocanews.ro/tag/filarmonica), gyr (https://www.napocanews.ro/tag/gyr), interzis (https://www.napocanews.ro/tag/interzis), literar (https://www.napocanews.ro/tag/literar), napcoanews (https://www.napocanews.ro/tag/napcoanews), radu (https://www.napocanews.ro/tag/radu), romania (https://www.napocanews.ro/tag/romania), tene (https://www.napocanews.ro/tag/tene), timisoara (https://www.napocanews.ro/tag/timisoara)

Dacă aş fi un agent al unei puteri ostile României (https://www.napocanews.ro/2025/12/daca-as-fi-un-agent-al-unei-puteri-ostile-romaniei.html)

Acțiunea Conservatoare Bacău a constituit organizația locală Onești. Deputatul Robert Alecu: ”Voi organiza consultări publice periodice” (https://www.napocanews.ro/2025/12/actiunea-conservatoare-bacau-a-constituit-organizatia-locala-onesti-deputatul-robert-alecu-voi-organiza-consultari-publice-periodice.html)

Comentati

- Name (required)

  Your Name

- Mail (required)

  Your Email

- Website

  Your Website

Your Comment Here...

Submit Comment

Caută în site

Search

Categorii

Administratie (https://www.napocanews.ro/category/social)

Cultura (https://www.napocanews.ro/category/cultura-2)

Economie (https://www.napocanews.ro/category/economie)

Editorial (https://www.napocanews.ro/category/editorial)

Evenimente (https://www.napocanews.ro/category/evenimente-2)

Externe (https://www.napocanews.ro/category/externe)

General (https://www.napocanews.ro/category/eveniment)

Lifestyle (https://www.napocanews.ro/category/lifestyle)

Ultimele Stiri

- Claudiu Târziu: Cu 76 de ani în urmă, în noaptea de Sfântul Nicolae, începea unul dintre cele mai oribile şi inumane experimente represive din lagărul comunist (https://www.napocanews.ro/2025/12/claudiu-tarziu-cu-76-de-ani-in-urma-in-noaptea-de-sfantul-nicolae-incepea-unul-dintre-cele-mai-oribile-si-inumane-experimente-represive-din-lagarul-comunist.html)
- Originea și istoria colindelor la români — o comparație cu tradițiile catolice din Europa (https://www.napocanews.ro/2025/12/originea-si-istoria-colindelor-la-romani-o-comparatie-cu-traditiile-catolice-din-europa.html)
- Acțiunea Conservatoare Bacău a constituit organizația locală Onești. Deputatul Robert Alecu: "Voi organiza consultări publice periodice" (https://www.napocanews.ro/2025/12/actiunea-conservatoare-bacau-a-constituit-organizatia-locala-onesti-deputatul-robert-alecu-voi-organiza-consultari-publice-periodice.html)
- Comentariu literar la poezia „Colind" de Radu Gyr: Interzicerea colindelor – o schizofrenie socială (https://www.napocanews.ro/2025/12/comentariu-literar-la-poezia-colind-de-radu-gyr-interzicerea-colindelor-o-schizofrenie-sociala.html)
- Dacă aş fi un agent al unei puteri ostile României (https://www.napocanews.ro/2025/12/daca-as-fi-un-agent-al-unei-puteri-ostile-romaniei.html)

Parteneri - R3Media.ro

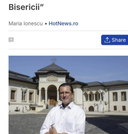
VIDEO | Aceștia v-au spus cum să votați | Dragoș Pătraru: Nicușor Dan pare prăjit complet. Mă întreb dacă nu cumva e cea mai mare țeapă pe care ne-am luat-o (https://r3media.ro/dragos-patraru-nicusor-dan-prajit-complet-teapa-mare-nivel-presedinte-video/)

Dragoș Pătraru s-a supărat pe Nicușor Dan și a zis că ar putea fi cea mai mare țeapă pe care…
Read more » (https://r3media.ro/dragos-patraru-nicusor-dan-prajit-complet-teapa-mare-nivel-presedinte-video/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 13-11-2025 - 17:51

EPIC FAIL pentru „vânătorii de antisemiți". Melodia „Avem o țară", cântată la Catedrala Națională NU este compusă și nu îi aparține lui Radu Gyr (https://r3media.ro/epic-fail-pentru-vanatorii-de-antisemiti-melodia-avem-o-tara-cantata-la-catedrala-nationala-nu-este-compusa-si-nu-ii-apartine-lui-radu-gyr/)

Melodia „Avem o țară", interpretată de corul Tronos Junior, la Catedrala Națională nu este o compoziție și nu îi aparține…

Read more » (https://r3media.ro/epic-fail-pentru-vanatorii-de-antisemiti-melodia-avem-o-tara-cantata-la-catedrala-nationala-nu-este-compusa-si-nu-ii-apartine-lui-radu-gyr/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 02-11-2025 - 20:20

VIDEO | Precedent periculos! Organizația teroristă ANTIFA, atac pe teritoriul României: A întinat memoria mai multor eroi români, printre care Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, care erau reprezentați la sediul AUR (https://r3media.ro/video-precedent-periculos-organizatia-terorista-antifa-atac-teritoriul-romaniei-memorie-eroi-romani-stefan-cel-mare-mihai-viteazul-reprezentati-sediul-aur/)

Antifa, organizație teroristă declarată în SUA, a atacat pe teritoriul României. Bannerele cu eroii români Ștefan cel Mare și Mihai…

Read more » (https://r3media.ro/video-precedent-periculos-organizatia-terorista-antifa-atac-teritoriul-romaniei-memorie-eroi-romani-stefan-cel-mare-mihai-viteazul-reprezentati-sediul-aur/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 31-10-2025 - 20:08

Partenera lui Nicușor Dan, singura care a respectat tradiția ortodoxă la sfințirea Catedralei Mântuirii Neamului: Mirabela Gradinaru a venit cu capul acoperit în biserică (https://r3media.ro/partenera-nicusor-dan-mirabela-gradinaru-traditie-ortodoxa-sfintire-catedrala-mantuirii/)

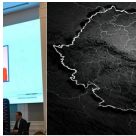

Președintele României, Nicușor Dan, a fost prezent la slujba sfințirii Catedralei Mântuirii Neamului, după cum a informat agenția Basilica a…
Read more » (https://r3media.ro/partenera-nicusor-dan-mirabela-gradinaru-traditie-ortodoxa-sfintire-catedrala-mantuirii/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 26-10-2025 - 12:17

Ni se spune că „Epoca energiei ieftine pentru români s-a încheiat!” dar se ocolește cu grijă MOTIVUL. De ce? (https://r3media.ro/ni-se-spune-ca-epoca-energiei-ieftine-pentru-romani-s-a-incheiat-dar-se-ocoleste-cu-grija-motivul-de-ce/)

Prezentă la a IX-a ediție a Profit Energy Forum, un eveniment de către publicația Profit.ro, Adina Guțiu, Head of Energy…
Read more » (https://r3media.ro/ni-se-spune-ca-epoca-energiei-ieftine-pentru-romani-s-a-incheiat-dar-se-ocoleste-cu-grija-motivul-de-ce/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 10-10-2025 - 22:26